

Politiszkos žinios.

Revolucija Maskolijoje.

Jau pereinamąjį numerį mes pranešėme, jog caras, žmonių priverstas, sutiko duoti savo pavaldiniams truputį daugiau laisvės, bet savo manifeste dovanas žmonėms išreiškia taip neaiškiai, kad biurokratams nesunku bus žinomi tas neva dovanas sumazinti, o jie, kur eina apie paliosavimus, pantių, paprastai siurina ne aiškiai caro manifestuose išreikštus dalykus. Tą jie daro be abejonės ir dabar, žinoma, jeigu žmonės išsivadės jiems prigulinių tiesų ir duos savo už nosių vadžioti. Bet ar jie duos, apie tai reikia abejoti. Žmonės paskutiniuose laikuose parodė tvirtumą ir supratimą toki, kokio ne caras, ne jo tarnai nesitikėjo. Ant vieno rankos mostelėjimo laisvės draugų vadovų, viskas sustojo Maskolijoje: sustojo pramonė ir žmonių susišėimai. Rods per tai ne vien raudas turi nuostolių, žudo daug ir žmonės gal neprilankus raudai, bet patarė sako: kur malkas kapoja, ten ir skiedros laksto, o jos jau nežino kur pataikys. Kaip kapojant malkas negali apsieiti be skiedrų, taip ir revoliucijos neapsieina be nuostolių ir kraujo. Maskolijoje, vienok, kaip iki šiol, kraujo buvo mažiau negu panašiuose atsitikimuose kituose kraštuose.

Prieš žmonių norus turėjo nusilenkti caras, nes kitaip patys žmonės būtų jį išvijo, arba, kaip šimtas metų atgal, su savo karalium padarė prancūzai, gal būtų ir jam galvą nukirte. Už kraują ir tukstančius žmonių gyvybių jau reikia išduoti rokūdą ir už kaltes, paprastai, kaltus baudžia, už kraują kraują reikia užmokėti. Caras gi savo užkų kraują daug pralijo.

Koks yra tas caro nusileikimas? Pirmiausia, kad kaip nors priverstas darbininkus grįžti prie darbo, kadangi ilgesni straiškai, apart riančių namieje, galėjo užtraukti įsikisimą pasalinų viešpatyčių, caras, renkant atstovus viešpatystės seimam, pripažino tiesą balsavimo ir rinkimo ir tiems, kurie pirma buvo nuo to išskirti, taigi darbininkams ir neturčiams. Užtikrinu, kad aš toliau Maskolijos viduriuose bus pildomas tik tokios tiesos, kurias užgirs tautos atstovai. Tai svarbiausi caro manifeste žmonėms pažadėti neva nauji paliosavimai, bet pažadėjimai tie išreikšti taip neaiškiai, kad dovanas caro biurokratai gali ragožiumi išversti.

Toliau caras išleido manifestą, kuriame žada paliosuoti politiškus prasizengėlius, kitiems sumažinti bausmę ant pusės, išvartys ant viso amžiaus, sumažina bausmę iki 15 metų. Taip skamba caro manifestas, bet kaip iki šiol, paleido iš kalėjimų vos porą šimtų prasizengėlių. Kaip kur žmonės nelaukė paleidimo nusidėjėlių, bet užimanė patys juos, be caro malonės, paliosuoti. Baltstogė, Kazanij ir dar keliose vietose, tas pasisekė. Pulkai ginkluotų vyrų apvaldė kalėjimus ir iš jų paleido visus susodytus žmones. Minske bandė tą patį padaryti, bet nepasisekė, daboti kalėjimus gubernatoriaus sutraukė kazokus, kurie laisvės

draugų neleido, susirėmė kelios dešimtys ypatų likosi užmuštų.

Toliau caras žada panaikinti raštų cenzūrą, pripažinti laisvę organizacijų ir kalbos. Iš tikro Peterburge pradėjo išleidinėti laikraščiai ir iki šiol išėjo pradžioj pagarsino, kad nepaisys ant rando cenzūros. Už tai Varšavoj general-gubernatorius suaukė laikraščių išleidėjus ir redaktorius ir apreiškė, jog uždarys laikraščių spaustuves, jeigu jie nepildytų cenzūros prisakymų. Redaktoriai nurodė ant caro manifesto pripažįstančio laisvę raštams ir panaikinimą cenzūros, bet general-gubernatoriaus apreiškė, kad jis nuo augstesnių valdžių tame klausyme negavo nė jokio naujo padavadyjimo, todėl viskas pasilieka po senovei. Caras mat, pabūgęs žmonių, žada viešai išpildyti jų reikalavimus, bet caro tarnai stengiasi ir nieką paversti caro pažadėjimus. Caras pagarsino, jog panaikina raštų cenzūrą, o Varšavos general-gubernatorius nusiuntė kazokus uždaryti tuos laikraščius, kurie nepaisė ant cenzūros. Taip daro jie visame, kur tik caras pripažįsta daugiau laisvės. Caras pripažįsta žmonėms laisvę susirinkimų, bet jo tarnai siurina kazokus vaikyti susirinkusius žmones, kazokai šaudė ir susirinkusius apkaltė svarbius krašto reikalus. Seniau biurokratai nepaisė ant tiesų, savo padavadyjimai myniojo, ir nieką paverdavo tiesas, dar žmonės savo vergais be jokių tiesų; tą patį jie daro ir dabar. Maskolijoje viešpatavo ne tiesos, bet policijos ir administratorių savivalia. Tas bent toliau nuo sostapiės, daroma ir dabar; nors ir sostapijė Trepov bando daryti tą patį, bet nedrįsta daryti taip begėdiškai kaip kitur.

Ar tokios komedijos užgandys laisvės trokštančius žmones, reikia abejoti. Caro pažadėjimai gali laikinai nuraminti žmones, bet jeigu biurokratai, mėgstanti žvejoti drumstame vandeny, stengsis ir nieką paversti caro pažadėjimus, dar smarkesniais maištais užgims visą Maskoliją ir žmonės nesiduos savo vilioti tuščiais pažadėjimais. Vilioti žmones amžinai negalima.

Po pagarsinimų paskutinio caro manifesto, pripažįstančio visoms luomoms laisvę rinkimų, organizavimosi, laisvę žodžio, žadėjimo paleisti iš kalėjimų juose sėdinčius laisvės draugų tulnoses tikros Maskolijos kraštuose nusiramino, bet nemaskolij apgyventuose kraštuose nusiramino nematyt. Pietinėj Maskolijoje biurokratai paprastai, nedoriausiu būdu, stengiasi ir nieką paversti caro manifeste pagarsintus paliosavimus žmonėms.

Odesoj, Poltavoj, Rostove ant Dono, Kišineve, net Tomске, vietiniai administratoriai užsiundė kaimiečius ant žydų. Odesoj antai, kur yra daugybė kareivių, kur galima nedaleisti riaušių, per istiją sanvąjė traukėsi žydų skerdynes, kuriose dalyvavo kazokai, net reguliariškos kariuomenės kareiviai. Intelligencija, ypač studentai, suorganizavo ginkluotą sargybą ir bandė ginti užpultus žydus, vienok, netik nieko neįmananti kaimiečiai, bet ir kareiviai, šaudė į studentus ir besiginančius žydus, plėšė žydų namus, šaudė net į daktarus, atkakusius palmti nuo gatvių pašautus. Laikėtu skerdynių pradžioje Odesoj apie 6000 žydų namų likosi išgrautų. Policija teipgi ėjo išvien su užpuolikais, siundė nieko neįmanančius kaimiečius ant žydų, šaukdama, buk žydai užmušė carą, išgriovė stačiatikiškas cerkves!

Odesos universiteto rektorius, tiesiog, už tas riaušes apkaltino gubernatorių ir nusiuntė Witte telegramą, reikalaujamas prašalinimo nuo vietos tokio nedoro administratoriaus, bet telegramas tas liko be pasekmės; taigi reiktų manyti, kad žydų skerdynės pietinėj Maskolijoje parengtos su Witte žinia. Skerdynės pietinėj Maskolijos miestuose dar nepasiliovė, jos traukiasi toliau, ir kariuomenė, ypač kazokai, vietoj ginti užpultus, eina išvien su užpuolikais. General-gubernatorius Odesoj išleido atsisaukimą, kuriame apreiškė, jog išdavė prisakymą, kokių iki šiol dar niekur nebuvo. Pranašavimai jo gali ištikro išpildyti. Nors caras norėtų duoti žmonėms viską, ko tik jie nori, bet biurokratai, kuriems rūpi vien jų pačių nauda, o ne viešpatystės ir žmonių gerovė, įsireizę stabdys įvedimą caro žmonėms pažadėtų reformų. Užgims tikrai revoliucijai, be abejonės, pamušos tautos stengtusi su visu pasiliosuoti, atsisukti nuo Maskolijos ir milžiniška viešpatystė griūtų, kaip griuvo senovė teip jau milžiniška Rymo viešpatystė. Skirtumas būtų vien tame, kad Rymo viešpatystė davė žmoniui sąjatygerat, Maskolija gi nieko gero niekam nedavė, ji buvo šašu ant kuno Europos.

Visiems, ypač pavergtiems Maskolijos gaivalams, reikia tarp savęs susiprasti ir rengtiesi į kovą. Visų siekia turi but vienoki, kiekvienas turi stengtiesi iškovoti bent tokią autonomiją, kokią caras pripažįsta Finlandijai. Lietuviai turi stengtiesi iškovoti tautišką savitvystę su seimu Vilniuje, paliosuoti Lietuvą nuo caro biurokratų, kurie jai taip daug blogo padarė.

Ant Kaukazo jie užsiundė mahometonus ant armėnų, nežiūrėdami ant to, kad suerzintus žmones nelengva pasiekti suvaldyti. Ištikro ant Kaukazo dabar totoriai nepasigaušina jau skerdimu armėnų, bet skerdžia ir maskolius.

Bandė raudas surengti panašias skerdynes Lenkijoje, Latvijoje ir Mažusijoje, bet čia žmonės jau išmintingiesni, geriau moka atskirti draugus nuo nedraugų. Čia žmonės jau greičiau kreipiasi prieš siundytuos, negu prieš siundomus. Lietuvoje, rauds, svarbesnių riaušių nebuvo, žmonės kaip kur nubaudžia koki šnipą, daužo rauda karčiamas, bet Lenkijoje žmonės jau kelia smarkesnes prieš raud demonstracijas. Varšavoj caro agentai bandė suorganizuoti raudo šalininkų demonstraciją, bet raudo nedaugiau, kaip 500 įnagių.

Rygoj, Varšavoj, Kijeve, ant revoliucijonierių susirinkimų rinkosi ir delegatai nuo kariuomenės, laikė jie teipgi revoliucijonieriškas kalbas. Ant gatvių žmonės broliavosi su kariuomene, prieš studentus kareiviai nuleido ginklus, juos sveikindami. Su kareiviais, vienok, reikia didelio atsargumo. Jie gali rodyti neva prilankumą revoliucijonieriams, kad juos padrauginti, o užgims riaušėms, gali šaudyti į juos užsitikėjusius. Ir laike paskutinio Lenkijos pasikėlimo oficiali drašino lenkus, žadėjo pagelbėti pasikėliusiems, o paskui pasikėliūsius skerdė.

Finlandijoje žmonės rengėsi pasikelti, išvijo maskolius urėdinkus ir savuosius prilankius carui. Caras, pabūgęs pasikėlimo, sugrąžino Finlandijai autonomišką rėdą, kokią jie turėjo viešpataujant Aleksandrii II, bet

atsiuntė į Finlandijos pakrantes dar išlikusius nuo sunaikinimo kariškus laivus, Caras mat sutinka duoti Finlandijai savvaldybę, nors jis patį ją ir susiaurino, bet pasirengęs nedaleisti visiško atsisakymo nuo Maskolijos. Ar tais paliosavimais įstengs palaikyti Finlandiją ryšį su Maskolija, nežinia. Žinoma, jeigu Maskoliją apimtų revoliucija, jeigu stengtusi nuo jos atsisukti kitos pavergtos tautos, be abejonės, tą patį stengtusi daryti ir Finlandija.

Vienas iš prilankiančių Maskolijai angliskų laikraščių išleidėjų, Stead, ilgai išbuvo Maskolijoje, kalbėjosi su augstais caro tarnais, net stengėsi išgirti caro žmonėms siulomus paliosavimus. Dabar Stead atkako tiesiog į Peterburgo į Kopenhagą (Danijoj) ir atvirai kalba, jog caro siulomus žmonėms reformas atėjo per vėlai, todėl jos žmonių nenuramys. Stead mano, kad Maskolijoje užgims tokia revoliucija, toki kraujo praliejimai, kokių iki šiol dar niekur nebuvo. Pranašavimai jo gali ištikro išpildyti. Nors caras norėtų duoti žmonėms viską, ko tik jie nori, bet biurokratai, kuriems rūpi vien jų pačių nauda, o ne viešpatystės ir žmonių gerovė, įsireizę stabdys įvedimą caro žmonėms pažadėtų reformų. Užgims tikrai revoliucijai, be abejonės, pamušos tautos stengtusi su visu pasiliosuoti, atsisukti nuo Maskolijos ir milžiniška viešpatystė griūtų, kaip griuvo senovė teip jau milžiniška Rymo viešpatystė. Skirtumas būtų vien tame, kad Rymo viešpatystė davė žmoniui sąjatygerat, Maskolija gi nieko gero niekam nedavė, ji buvo šašu ant kuno Europos.

Visiems, ypač pavergtiems Maskolijos gaivalams, reikia tarp savęs susiprasti ir rengtiesi į kovą. Visų siekia turi but vienoki, kiekvienas turi stengtiesi iškovoti bent tokią autonomiją, kokią caras pripažįsta Finlandijai. Lietuviai turi stengtiesi iškovoti tautišką savitvystę su seimu Vilniuje, paliosuoti Lietuvą nuo caro biurokratų, kurie jai taip daug blogo padarė.

Ant p. Francišiaus Gineičo kromo, Šv-to Jurgio prospektas No. 24-26.
Ant p. T. Jolkovskio kromo, Vilniaus gatvė No. 25.
Ant „Vilniaus Žinių“ knygyno, Ašmenos Vartų g. No. 5.

Mums praneša (rašo „Vilniaus Žinios“), kad šiomis dienomis apsilankė Vilniuje daugybė karabelininkų ne tik iš Lietuvos, bet ir iš lietuviškų Rusijos kolonijų nusipirkti lietuviškų knygų: tula p. Barbora Sokalauskė, atvykusi į Vilnių, prisipirko lietuviškų knygų ir važinėja dabar po Kaukazo miestus, būti po Batumą, Tiflisą, Ekaterinoslavą, Vladikauką, Rostovą prie Dono ir po kitus miestus, kur yra daug lietuvių, reikalaujančių dvasiškojo peno.

Dabar Vilniaus knygynai daug daugiau knygų parduoda, nekaip vasaros metą.

Yra pakeltas klausimas išleido lietuviškų kalbamokslų ir kitokių vadovėlių pradedamoms mokykloms ir seminarijoms. Tie vadovėliai bus trijų rusių: suvalkiečiams, kauniečiams ir vilniečiams. „V. Z.“

14 d. spalio, Vilniuje, gyvenime Wroblevskio, atsibuvo lietuvių ir lenkų susirinkimas, ant kurio atėjo su viršum 100 ypatų. Susirinkusiems Wroblevskį pranešė apie tai, kas buvo kalbėta ant susiavėjimo žemiečių ir miestų atstovų Maskvoj.

Po dviejų sanvaidžių straiko sugrįžo prie darbo statėjai Romno spaustuviai. Del straiko statėjų ir laikraštis „Vilensky Vestnik“ negalėjo išleidinėti; dabar jis vėl pradėjo išleidinėti.

Prie Montvilos piešimo mokyklos parengia dieninius kursus piešimo ir rankų doro moterims.

Vilniaus policija įjiesko vagilių, kurie apvogė dvarą Cerkliskius (Sventėnų pav.).

Iš Lietuvos.

Iš Vilniaus.

Vilniaus žemiškame banke, 15, 17, 18, 22, 23, 26, 28 ir 30 lapkričio ir 2 ir 5 d. gruodžio (maskolisko kalendoriaus) bus priverstinai paroduoti už nemokėjimą bankui skolų dvarai ir namai miestuose visokiuose Lietuvos kraštuose. Gerai būtų, kad lietuviai ukininkai, susidėję draugystės ir valsciais pirktų kuodaugiančiai parduodamų dvarų, kadaigi nesirupint lietuviams, jie pateks lenkams arba kitiems lietuvių nedraugams; juo daugiau bus Lietuvos svetimų, juo sunkesnis bus lietuvių gyvenimas tėvynėj.

Vilniaus advokatai Vinaver ir Berestam pateko po sudu ir už ką? Už tai, kad jie dalyvavo susiavėjime, dalyvavę tame susiavėjime, bet žandarų neapkęsti, advokatai: Abramovič, Baginski, Wygorski, Kliot, Kozłowski, Krušewski, Krzyżanowski, Zajczkowski, Pilsudski, Tarchowski ir Elijašev, atsisaukė prie Vilniaus apėričio žandarų viršininko su reikalavimu, kad ir juos apėkštų į sudą.

Pastaruoju laiku, ant sekančių sankrovų, Vilniuje pasirodė lietuviškos iškabos: 1) Ant apėkintių daiktų sankrovos p. Jokubo Navickio, Šv-to Jurgio prospektas No. 24-26.

2) Ant p. Francišiaus Gineičo kromo, Šv-to Jurgio prospektas No. 7.
3) Ant p. T. Jolkovskio kromo, Vilniaus gatvė No. 25.
4) Ant „Vilniaus Žinių“ knygyno, Ašmenos Vartų g. No. 5.

[Iš „Vil. Žn.“]
Mums praneša (rašo „Vilniaus Žinios“), kad šiomis dienomis apsilankė Vilniuje daugybė karabelininkų ne tik iš Lietuvos, bet ir iš lietuviškų Rusijos kolonijų nusipirkti lietuviškų knygų: tula p. Barbora Sokalauskė, atvykusi į Vilnių, prisipirko lietuviškų knygų ir važinėja dabar po Kaukazo miestus, būti po Batumą, Tiflisą, Ekaterinoslavą, Vladikauką, Rostovą prie Dono ir po kitus miestus, kur yra daug lietuvių, reikalaujančių dvasiškojo peno.

Dabar Vilniaus knygynai daug daugiau knygų parduoda, nekaip vasaros metą.

Yra pakeltas klausimas išleido lietuviškų kalbamokslų ir kitokių vadovėlių pradedamoms mokykloms ir seminarijoms. Tie vadovėliai bus trijų rusių: suvalkiečiams, kauniečiams ir vilniečiams. „V. Z.“

14 d. spalio, Vilniuje, gyvenime Wroblevskio, atsibuvo lietuvių ir lenkų susirinkimas, ant kurio atėjo su viršum 100 ypatų. Susirinkusiems Wroblevskį pranešė apie tai, kas buvo kalbėta ant susiavėjimo žemiečių ir miestų atstovų Maskvoj.

Po dviejų sanvaidžių straiko sugrįžo prie darbo statėjai Romno spaustuviai. Del straiko statėjų ir laikraštis „Vilensky Vestnik“ negalėjo išleidinėti; dabar jis vėl pradėjo išleidinėti.

Prie Montvilos piešimo mokyklos parengia dieninius kursus piešimo ir rankų doro moterims.

Vilniaus policija įjiesko vagilių, kurie apvogė dvarą Cerkliskius (Sventėnų pav.).

kunigaikštienės Radvilienės; pavogė jie čia 70 visokių didelės vertės sidabrinų daiktų. Už nurodymą vagilių kunigaikštienės siulo 200 rublių.

Netoli Gedanijos, Prusose, tarp gabenamų iš Lietuvos žąsų apsirėškė cholera, nuo kurios pastipso 3000 žąsų. Prūsų valdžios sako, kad žąsų pirktos buvo Vilniaus gub., todėl nori uždaryti rubėžių žąsams iš Lietuvos.

29 d. spalio, speciališki muzikantai iš Paryžiaus, griežiant ant senų, jau užmirštų instrumentų, davė Vilniuje koncertą; iš čia išvažiavo jie į Peterburgą.

Kaune ir Gardino general-gubernatorius link klausimo apie iškabas vietinėmis kalbomis štai ką išaiškino Vilniaus gubernatoriui. Vietinėmis kalbomis galima daryti iškabas ant visuomenės, prekybos, pramonės įstaigų, sankrovų, klubų, restoranų, traktierių, karčiamų, viešbučių, užvažiuojamųjų namų, aptiekių ir ant kitokių įstaigų. Prekybos sąskaitas, kvitas, antlipus, preiskurantis, restoranų kortas, galima vesti ir vietinėmis kalbomis, tik greta su tekstu vietinėje kalboje turi buti ant pirmos vietos padėtas ir rusiškas tekstas, Beto iškabos privalo buti leistos cenzūros, pagal visuotinių įstatymų.

Iš Liepojaus.

Naktį, iš 25 d. rugsėjo (pagal maskoliskąjį kalendorių), kaip paudo „Vil. Žin“, policijos patrulė sulaukė ant gatvės vieną žmogų, pas kurį rado vieną proklamaciją ir vieną uždraustą brošiūrą. Padarius kratą, jo gyveime rado po grindimis iškastą duobę, kurioje buvo užslėpta visa spaustuvi su latviškos raidės ir kitais tam tikrais frankiais — viso labo 5 pūdus, be to dar 3 revolverius, 800 patronų. (Nuo pat kuo-ne pavasario Kuršėj drausta, be tam tikrų leidimų, laikyti revolverius, šaukdyles ir t. t.), didelę daugybę proklamacijų ir brošiūrų. Įeinant policijai į gyvenimą, kasžinkoms nežinomas vyras išsoko per langą ir pabėgo.

Iš Vitebsko.

1 d. lapkričio darbininkai, su raudonomis vėlavomis kėlė neprielankias carui demonstracijas. Vaikymui demonstrantų atsiuntė kariuomenę. Susirėmė, 7 darbininkai liko užmušti, o daug tapo sužeistų. Žmonės nuo gubernatoriaus pareikalavo, kad būtų iš miesto pašalinti kareiviai.

Vitebske policijos šnipas surado paslapstą spaustuvi, kelis pūdus literų ir socialistiškų raštų krautuvę. Surašėno apie 30 ypatų.

Iš Dinaburgo, Vitebsko g.

17 d. spalio, Petrapilės tiesdary butas perkartinėjo čia garšį bylą ukininkų, kelių Dinaburgo paviečio valscių, apkaltintų už riaušes, laikymą uždraustų susirinkimų ir plėšimės. Apėkštų yra su viršum šimtas kaimiečių. Jie apėkšti už išplėšimą ir sunaikinimą dvarų: Sinergov Tsusengoldo, Dubnigso Petrazickio, Birzso Schroederso, Magnusovo Koniusėvskio, Mariampolės barono Hildebrandto, Astasevo barono Schelio; teipgi už iškirtimą girių dvarponių: Szachno, grafo Sieberg-Platerio, Broel-Platerio ir Reuto. Kas išpuls, pirm laiko sunku išpėti. Žemesniuose suduose ukininkai bylą pralose.

Iš Gardino.

Čianykščių gyventojų neuzganėdina caro konstitucija, kadangi ji nepripažįsta lygių tiesų visoms Maskolijos tautomis ir luomoms ir nesutinka paliosuoti iš kalėjimų politiškus prasizengėlius. Savo neuzganėdinimą žmonės rodė, keldami neprielankias randui demonstracijas.

Iš Baltstogės, Gardino g.

Baltstogėj suareštavo milijonierį Halperną už amimą nežmoniškų palukėnų nuo paskolintų pinigų. Paleido jį užstačius 11800 rubl. kaucijos.

Iš Rygos.

Sustraikavo vėl du fabrikai: Startmano alyvos fabrikas ir Idelzako veidrodžių fabrikas.

Rygos gyventojai latviai padavę prašymą vietiniai miesto valdžiai, kad leistų jiems išsiskirti du atstovų į seimą.

Vietiniams pradedamųjų mokyklų mokiniojams, mokyklų aplinkkraščių uždrausta dalyvauti mokytojų susirinkimuose.

17 d. spalio, Rygoj likosi užmuštas direktorius Baltiškų vagonų dirbtuvių, inžinierius Krzycki. Užmušėjų nesusėmė.

Kuršės gubernatoriaus pagarsino, jog už pagadinimą geležinkelio arba telegrafų, jis be sudo uždės bausmes po 3000 rubl. ant valscių ir gyventojų, prie kurių lauko kelias bus pagadintas. Bet ar žmonių pareiga telegrafus ir kelius daboti? Kad jų negadytų, tegul gubernatoriaus pastato sargus ir jiems išidopinigus moka.

Iš Liepojaus.

Naktį, iš 25 d. rugsėjo (pagal maskoliskąjį kalendorių), kaip paudo „Vil. Žin“, policijos patrulė sulaukė ant gatvės vieną žmogų, pas kurį rado vieną proklamaciją ir vieną uždraustą brošiūrą. Padarius kratą, jo gyveime rado po grindimis iškastą duobę, kurioje buvo užslėpta visa spaustuvi su latviškos raidės ir kitais tam tikrais frankiais — viso labo 5 pūdus, be to dar 3 revolverius, 800 patronų. (Nuo pat kuo-ne pavasario Kuršėj drausta, be tam tikrų leidimų, laikyti revolverius, šaukdyles ir t. t.), didelę daugybę proklamacijų ir brošiūrų. Įeinant policijai į gyvenimą, kasžinkoms nežinomas vyras išsoko per langą ir pabėgo.

Iš Minsko.

1 d. lapkričio darbininkai užpuolė ant kalėjimo ir norėjo paliosuoti valdžių suarėtuos. Ant darbininkų užpuolė kazokai ir pradėjo šaudyti. Prie to daug žmonių tapo užmuštų, o dar daugiau sužeistų. Ant vieno tik žydiškų kapinių palaudo 54 užmuštus.

22 d. spalio Minske Vilniaus kariškas sudas perkartinėjo provą Pinsko gyventojų: Palingoldo, Citrino ir Dvorkino, apėkštų už užmušimą policijos šnipu Arnat-skio-Ferkello.

Minsko gubernatoriaus prisaė žemiškiems načelininkams daboti, kad valscių rinkėjų atstovų į dūmą susirinkimuose ne būtų įleisti neturinti tiesos balsuoti. Žemiškiems gi načelininkams patiemis ateiti ant tokių susirinkimų nevalia, bet be abejonės jie ten bus ir bruks už žmonių atstovus savo įnagių. Juk caro tarnai, koki jie ne būtų, nepaiso visai ant tiesų, mynioja jas prie kiekvienos progos ir už tai nieks jų nebaudžia.

Iš Varšavos.

Inžinierui Olševskui, būviam Varšavos telefonų direktoriui pavedė įtaisyti Varšavoje speciališkus mikrofono-telefonus, per kuriuos galima būtų klausyti operas ir koncertus. Tam tikslui p. Olševskis ketina įtaisyti toki minėtų telefonų stotį, kad būtų galima jungti abonentus su valdžios teatrais, su

Filharmonija ir su kitais vietiniais tos rūšies koncertais. Tokiu būdu turintieji tokius aparatus galėsi savo bute, neišėinant iš jo, klausyti operas, operetas ir koncertus.

Už tokį patogumą metiniai mikro-telefonų abonentai turėsi mokėti po 150 rublių metams.

Prasymą leisti Varšavoje lietuvišką laikraštį, vidaus dalykų ministeris atmetė.

Iš Raseinių, Kauno gub.

Miesto valdyba pakėlė klausimą apie reikalingumą įsteigti čia moterų progimnaziją vieton dabar esančios pašalinės moterų mokyklos. Miesto valdyba savo posėdyje, je išrado, kad tokios progimnazijos įsteigimas Raseiniuose yra labai geistinas ir nutarė paduoti apseparstyti šį dalyką aplinkiniams zemvaldžiams.

Iš Alsėdžių, Kauno gub.

Alsėdžių klebonas dievotas žmogus; ir ceremonijas bažnyčioj atlieka ir pamokslus pasako žmonėms. Peikia jis tuos, kurie plėšia garbę žmogaus, bura girtuoklius ir pavalsavusius. Taigi, rodosi, rupinas dorišku žmonių patikėjimu. Jo pamokinimai nepasibaigia bažnyčioj; jis mokinia savo avelės ir važinėdamas po parapiją. Gano jis mat, savo avelės, kelia jas doriškai, stiprina tikėjimą. Kovodamas už gonimas avelės, jis baisiai nenkenčia kitų žmonių, ypač gi nenkenčia teip vadinamų bedievių. Kalbėti apie tuos jau mūsų piemenėlis negali be putų ant lūpų, užmiršta apie Dievo prisakymus, apie meilės artymo; čia prapuola jau visa dora mūsų kunigėlio. Siundo jis ant tų jo išmislėtų bedievių, užspindiną kaip Don Quichot ant pulko kaimų. Šaukia visa gerkle, kad tokius reikia naikinti, nors ir dar nedrįsta savo avelėms pasakyti, kad tokius, kur užkampyti patikus, arba kur nusiviliojus, reikia užmušti. Kodėl kunigėlis jų teip nenkenčia, kas ištikro yra tie kunigėlio teip baisiai: niekinami bedieviai! Yra tai visai sumanesnėje jo paties parapijonoj, broliai, Lietuvos žmonės, kurie menori spangai kunigo žodžiams tikėti, bet bando protauti ir svarstyti. Kunigas šaukia, kad jo parapijoj nebutų nė jokio bedievio (suprask — protaujančio, viską apseparstojančio žmogaus); tokius reikia iš namų, iš kaimų, net iš laukų parapijos išvyti. Tokia mat augsta dora mūsų kunigėlio! Na, o kas but, jeigu parapijonoj, ykį supratę bloką kunigo sąjima sėklą, užsimanytą jį patį iš parapijos laukų išvyti, jeigu jo už tokį netikusį doros platinimą niekur nenorėtų priimti? Kunigas, skelbdamas totį priešingą Christaus prisakymams moka, juk demoralizuoja tukstančius žmonius, visus, jo pamokslą klausančius, parapijonis, o tie jo keikiami, niekinami, siundomi, neva bedieviai, vien svarsto viską patį, arba su savo draugais, toki, nors ir norėtų, tiek pikto nepada-

rys, kaip siundantis bažny-
čioje, pūdantis tarp savęs
brolius vienos motinos, ku-
nigas.

Y. Z.

Perkelti kunigai.

Vilniaus katalikų vy-
skupystėj paskirti prabėdai:
kun. Kaz. Chodawa — i Obor-
kun. Kun. Juoz. Balčunas —
i Strubnic; kun. Chaleckis
— i Ikazni; kun. I. Kristo-
fik — i Subatnikus; kun.
Stimelinas — i Gelvansus;
kun. Zanevskis — i Narvi;
kun. Masiulis — i Sumeli-
skius, kun. Rogovskis — i
Nemencina; kun. A. Zavadz-
kis — i Mosarus, kun. I.
Salkauskas — i Luskus, kun.
Motevicius — i Pobeš, kun.
Ostreika — už kapelioną
i Palutnia; kun. Valentinavi-
čia — i Turgelius. Paskirti
vikarijai: kun. T. Brazis —
i Frejus, kun. Jenuševičia —
i K. Malukėvicia — i Vil-
niaus katedros bažnyčia, kun.
Zanevskis — i Asmenus, kun.
Vaitkevičia — i Širvintų; kn.
I. Kundrota — i Nemencina;
kun. V. Ollakas — i Svira;
kun. L. Kenik — i Lipniškis;
kun. Burba — i Šventišius;
kun. P. Valiū-
škis — i Šumeliškis; kun.
Kultėša — prie bažnyčios Sv.
Jono Vilniuje. Palikuositi
nuo vietų: vikarijai prie ka-
tedrės bažnyčios Vilniuje,
kunigai Vaskėvicia ir Svi-
kauskas.

Is Johanisburgo, Pietinėj Afrikoj.

Lietuvių čia yra diktas bu-
rellis, yra ir kelios lietuviškos
seimynos. Visi turi darba:
daugumas dirba auksu kasty-
nėse. Visi čia gyvenanti lie-
tuviai mažai rūpinasi apie
tautos reikalus, apie savo ti-
vynę Lietuvą. Laiką ir pinig-
kus daugumas praleidžia
karčiamose, kur girtuokliau-
ja, o gana tankiai ir susipe-
ša. Namieje gi, kaip netu-
rinčios ką veikti bobos, užsi-
ima apkalbėjimais viens kito.

Pernai ir čia lietuviai buvo
pabudę, subruzdavo tverti drau-
gystę ir sutvėrė pašėpę Sv. Juo-
zapo Drastę. Bet pa-
skui, dėl užgimusių nesutiki-
mų, daugumas sanarių atsi-
traukė, tie sutvėrė kitą drau-
gystę po vardu Lietuvos Ku-
nigaikščio Vytauto. Prie
paskutinės draugystės pri-
stojo išmintingiesiems lie-
tuviai ir jos sanarių skaitlis
vis didinasi, o skaitlius Juo-
zapinės eina vis mažyn: ji tu-
ri i teip trumpa laiką jau
trečią prezidentą, o kiekvien-
as iš jų saviškai lauzo drau-
gystės konstituciją. Tai
vienas paveikslas. Draugys-
tę tą užėjo karsti katalikai
neuzkandanti kitaip manan-
čių ir tikinčių. Jie tai i Sv.
Juozaop Draugystės konstitu-
ciją įvedė pasargą, kad i ją
gali prigulėti tik lietuviai
katalikai, o i komitetą gali
buti išrinkti tik pilni sana-
riai, išbuve sanariškas konsti-
tucijos reikalaujama laiką. I
tą draugystę norėjo prisira-
šyti vienas lietuvis protesto-
nas, bet draugystės preziden-
tas Palšaitis nepriėmė. Bet
draugystė Palšaitį prašalino
nuo prezidentystos ir jo vie-
tą užėmė Časinskas. Tas ne
tik protestuotą priėmė i drau-
gystę, bet tuojau paskyrė jį
ir finansų sekretoriu. Pana-
šių atsitikimų, rodančių, jog
konstitucija Juozapinės Dr-
stės yra tai norai ir užsima-
nymai viršininkų, žinoma,
jeigu moka tik pritarę pa-
sijiekti. Taigi, arba už-
girdami įstatus sanariai neži-
nojo ką daro, ar dabar neži-
no ką daro, lauždami prie
kiekvienos progos savo užgi-
rą konstituciją. Todėl dau-
gelis čianysčių lietuvių ne-
priguli nė i jokią draugystę:
tie mano, kad pinigų geriau
išleisti ant asabiškų reikalų,
negu mokėti i draugystės ka-
są.

Laikas, rodosi, būtų Joha-
nisburgo lietuviams susipra-
sti ir imti paveikla nuo kitų
tautų. Vietoj mėtų pinigų
karčiamose, geriau būtų

nors dalį be naudos mėtomų
paaukauti ant tėvynės labo.
Laikas braugus, vietoj jį už-
dyti prie baro, geriau apver-
sti ant apšvietimo, ant skai-
tymo visokių raštų.

G. P.

Isz Amerikos.

Nevalia imti didesnių palukenu
kaip 6%.

TOPEKA, KAS. Čianysčiame
sude, sudžia Pollack atmetė skun-
dą pinigų skolintoju Drake, pa-
dodą ant geležinkelio urėdninko
Brown, nuo kurio Drake reika-
lavo palukenu 10% ant mėnesio.
Sudžia skolą panaikino ir aprei-
škė, jog nieks neprivalo mokėti
skolos, nuo kurios skolintojas rei-
kalauja didesnių palukenu kaip 6%
ant metų.

Reikia aiskiu adresu.

Dėl ne aiskių ir neperkaitomų
adresų atėjusių užveidžia sugrazino
jau ne mažai atkakusių i Ameriką
atėjusių: gal tas atsitiko ir ne vie-
nam lietuviui, kadangi jie adresu-
s rašo iš tikro ne suprantamai, var-
dus teip perkeičia, kad negalima
suprasti, ką turi reikšti. Kad ap-
saugoti savo draugus nuo nemalo-
nių klaidų, geriausiai adresu duoti
ti rašyti apšvietimus ypatomis,
suprantamais svarbiųjų vardų,
geriausiai parašyti svetimačių,
kadangi musikiškai, vės mokanti li-
teras pakvevioti, rašo vietų var-
dus teip, kaip tariasi lietuviškai, iš
tokių adresų amerikonas ne gali
dapatroti, ką turi reikšti.

Kvaili studentai darbai.

ITACA, N. Y. Ant statusu kal-
no, ant kelio užsikimio, čianys-
čiai studentai ištepe su mūliu šė-
nis, kuom be mačo neišvarė iš rė-
lių karą pilną pasazierių ir karas
butų nupuolęs nuo kalno. Čia jau
senieji studentai, pagavę vieną iš
naujai įstojusių i universitetą, už-
nirio jam akis ir priėjo prie gele-
zinkelio rėlių. Atbėgęs traukis
priėjai sudrakė. Europoj, o
tame i Maskolijoj, studentai ko-
voja už idejas, lieja kraują už žmo-
nių laisvę, Amerikoj jie užsiima
studentams ne pritrinčiais dar-
bais, ideos ir žmonių laisvę jiems
mažiausiai rūpi.

Didžiųjų muszų.

SANTA BARBARA, CAL. Prie
Santa Cruz Island kanalo, tarp
dviejų didelių didžiųjų pulkų žė-
gėsi smarkus mušis, kuris traukė-
si per visą dieną. Paskui van-
dų i kanalo atgubeno 20 negyvų
didžiųjų, tarp kurių buvo turinčios
po 40 pėdų ilgio.

Vetros.

OKLAHOMA CITY, OKL. 4 d. lap-
kričio baisi vėtra atlanė miestelį
Mountain View ir daug namų iš-
griovė. Pražuvo čia mažiausiai
30 žmonių, o daug tapo sužeis-
ti.

Nelaimės ant geležinkelio.
CASEY, IOWA. Netoli nuo čia,
ant Rock Island geležinkelio susi-
dauzė pasazierinis traukas. Prie to
7 ypatos likosi užmastos.

DALLAS, TEX. Ant tavorinio
trauko Houston & Texas Central
geležinkelio atsitiko eksplozija, ku-
rios du trauko tarnai liko užmū-
ti, o vienas mirtinai užgautas.

HAMMOND, IND. Nuo pieskinio
trauko pasiūsuosavo 3 lokomotyvos
ir bėgdomas atgal, užbėgo ant ga-
benančio galvos trauko ir jį su-
dauzė. Prie to vagony stabdėjas
liko ant vietos užmestas, 9 gi
ypatos sunkiai sužeistos, o tame
skaitliu 4 sužeistos mirtinai.

Explozijos.

WASHINGTON, D. C. Įtaisose
Potomac Electric Co. atsitiko ex-
plozija, kurios du darbininkai tapo
užmesti ant triobos stogo; vienas
liko ant vietos užmestas, kitas gi
neuzilgio nuo apsikūlimų pasimi-
rė.

HARTFORD, ARK. Kastynėse
Central Coal Co. atsitiko 31 d.
spalio smarki eksplozija, kurios 3
darbininkai liko užmūsti. Kas
pagimdė eksploziją, nežinia.

BLUFIELD, W. VA. Kastynėse
Tipewriter Coal Co., netoli Vivian,
atsitiko dujų eksplozija, kurios 7
darbininkai liko ant vietos už-
mūsti, o daug tapo sužeisti.

PETERSBURG, IND. Lentų pioviny-
čioj eksplozavo garinis katilas.
Explozijos — piovinyčių savininkas
ir vienas darbininkas liko užmū-
ti, o du sunkiai, gal mirtinai sužeis-
ti.

Gaisrai.

PARKERSBURG, W. VA. Išdegė
didėsis dalis miestelio Pine Grove.
Nuostolius gaisro padarytus skaito
ant 250000 dol. Sudegė teigpi
vienas vyriškis.

PENSACOLA, FLA. Siauė čia
gasas, kuris pridėjo nuostolio ant
250000 dol.

Isz darbo lauko.

UNIONTOWN, PA. Neuzilgio
pradės dirbti naują elektriko ge-
ležinkelio liniją nuo Uniontown i
Maynesburg. Prie darbo patilps
keli himtai darbininkų.

HAMILTON, OH. Darbai čia
šiuom tarpu eina gerai, darbininkų
be darbo ne matyti.

Alabamos anglių kastynėse pa-
kėlė algas darbininkų ant 2c. nuo
tonos.

NATRONA, PA. Darbai šiose
aplinkinėse eina gerai.

ISZ

Lietuvizku dirvu.

Revolucija, Konstitucija ir mes.

Kad užbėgti kelią revoliucijai,
caras, kaip matyti, apeistas locnos
kariūnės, apant vieną kazokų,
užsimanė žmonėms mesti trupin-
ius, tikėdamasis, kad už tuos tru-
pinius žmonės susipašos, o iš to
bus nauda carizmui. Iš syk caro
tarnai tikėjosi, kad užteks duoti
daugiau laisvės turtingiausiems, o
su jų pagalba galima bus sudru-
tinti griuvantį caro sostą. Su ta
komedija caro tarnams nepasise-
kė, kadangi žmonės jau ne teip
kavili, suprato caro tarnų mierius,
jų užmąnyta duma nepasigandė-
no ne turtingieji. Užgimė dar-
bininkų štraikai, suštraikavo kaip
kur net urėdnikai. Geležinkeliai
sustojo, paštas negalėjo nė siunti-
nių vazioti. Miestuose pritruko
maistas, žiburiai užgeso, pritruko
vaistai. Prasidėjo riaušės ir
kraujo praliejimai. Caro tarnams
pasisekė tamsiai miniai užsiundyti
ant žydų, bet ir tai ne visur. Var-
šavoj, Rygoj, Peterburge ir kitose
vietose demonstrantai ant gatvių
broliauvos su kariavais, taigi rei-
kia manyti, kad kariavai atsisakė
remti netikusią caro valdžią, jos
pusėj liko tik nuožmi kazokai, už
tai visų veik gyventojų nekendā-
mi. Kazanuij ant juos net gu-
bernatoriaus išvyjo iš miesto, o da-
boti tvarką pavadė išrinkti žmo-
nių sargybai.

Caras nusigando ir metė žmo-
nėms naują kaulą: pripažino ren-
kant atstovus balsavimo tiesą ir
ir pirma išskirtiems, taigi reikia
manyti, kad ir darbininkams. Pri-
pažino žmonių atstovams tiesą
užgirti tiesas ir tik tokias admini-
stracija galės pildyti. Žada pa-
liuosuoti politiškos prasizengė-
lius. Vien vieno iki šiol neįpildė:
revoliucionieriai reikalavo panai-
kinimo kariūnės, kad jos vietoj
būtų tautiška milicija, kuri gink-
lus visada turėtų. Tokios milici-
jos randas pabugo, kadangi ji ga-
lėtų buti ne rando įnagi, bent tau-
tos tarnu, ji valdytų ir randą. Pa-
naikino ir raštų cenzūrą, bet apie
tai paduoda laikraščiai. Taigi iš-
pultų, kad nuo dabar Maskolijoj
galės platintis visoki raštai, net
revoliucionieriai. Bet Varšavoj
po senovės persekioja laikraščius.

Pazadėjimai caro išreikšti teip
neaiškiai, kad caro tarnai stengis
nedailesti įvesti net visą tą, ką
caras žmonėms žada.

Laikraščiai garsina, buk ta nau-
ja konstitucija pasigandėdina jau
daugumas gyventojų, štraikai bai-
giasi, darbininkai grįžta prie dar-
bo, — trukiai ant geležinkelio,
nors dar ant ne visų, padėdė bė-
gioti. Ar ištikro dabar nusiramys
Maskolijoj, nežinant visko, kas da-
bar atsitinka, sunku įspėti.

Bet jeigu i Maskolijos žmonės
pasigandėdint caro suteikiama
konstitucija, tai ar ta konstitucija
gali užganėdinti mus lietuviams,
su pusbroliu latviu, lenku, ma-
rusiu, kaukazišku? Anaipolito
ne.

Ką gi mums ir kitiems gali duoti
tokia visai Maskolijai suteikta
konstitucija? Nieko daugiau kaip
vien laisvau rašyti, organizuoti
draugystes, rinkti kelis savo atsto-
vus i viešpatystės seimę. Bet ką
svers tie keli mūsų atstovai prie
šimtus maskolų pasituntį, prie
kurį gal bus pusė mūsų neuzken-
čiančių, norinčių mus praryti? Su-
kilus revoliucijai, rods, maskoliai,
net žemiečiai, pripažino ir nemas-
koliais tautišką laisvę, bet tą pri-
pažino todėl, kad atsieikimui savo
mierių mūsų pagalbos reikalavo.

Antai žemiečiai iš pradžių savo
programe reikalavo tautiškos au-
tonomijos, tautiško mokyklų, už-
dėdė maskolų apgyventuose kraš-
tuose, bet kaip tik caras turin-
giems buvo pripažinęs daugiau
tiesų, žemiečiai antrame savo ma-
nifeste jau visai užmiršo paminėti
apie tiesas ne maskolų.

Taigi caro suteikiama visai Mas-
kolijai konstitucija mums mažai
duoda ir mes ją pasigandėdinti ne
galime: dabar mus spaudžia ir pa-
nacija caro valdžia, konstitucio-
nališkio Maskolijoj tą gali daryti
maskoliai, kaip antai Prusuos daro
vokiečiai, užgirdami parlamente
lietuvių, lenkų, prancūzų ir da-
niečių pančiniojančios tiesos.

Ką gi todėl mums daryti? Ke-
lią mums rodo final. Jie pirma
renęsi, organizavosi, gabeną

ginklus, o kada viskas buvo su-
ręnta, išvyjo maskolius urėdnin-
kus, net nuo maskolų kariavų
atėmė ginklus ir apreiškė carui,
jog jeigu jis nepripažįsta Finlandijai
visiškos laisvės, tai jie pasikels.
Ir caras, pabugęs pasikėlimo, pri-
pažino jai tokią jau laisvę, iš ko-
kios jie naudojo viešpataujant
Aleksandri II, kada maskoliska
administracija ne galėjo visai kiš-
tiesi i Finlandijos reikalus. Mums
lietuviams caras labai mažai tau-
tiškų tiesų pripažino, ne daug ga-
lima laukti ne nuo maskolisko par-
lamento. Mums ir ant toliau lie-
ka kova, kad gauti nors tokią lai-
svę, kokią dabar caras pripažino
Finlandijai. Nusiramius masko-
liams, rods besipriešinančių bus
mažiau, bet jeigu visi prisipausti
eis iš vien, kovą jie laimės. Kad
greičiau nusikratyti nuo sprando
sunkų jungą, reikia mums teip
svarbioj valandoj eiti iš vien. At-
skiros partijos ne daug nuveiks,
reikia sujungti pajėgių visų pri-
spaustų. Šiandien mes ne galime
sueiti i vienybę, todėl mūsų parti-
jos pasidalinsios, veikla skyrims
ir per tai mažai gali nuveikti. Rei-
kia sykį išdirbti aiškų, platų pro-
gramą, o gal jo atsieikimui galės ir
mūsų partijos sueiti i vienybę, ne-
užganant viena kitos, ne painio-
jant viena kitos kelių. Juk svar-
biausius mūsų siekis — gauti lai-
svę patiems rėdytiesi, savo rėdų
je mes greičiau mūsų mierius at-
sieksime.

Jeigu revoliucija Maskolijoj
šiuom kartu ir pasibaigtų, pas
mūsų i pasibaigtų ne gal, mes da-
bar ypą turime kovoti už mūsų
tautiškas tiesas, neuširaminti, kol
ne atsiekime savo mierius. Pa-
laikymui revoliucijos, sudrutinimui
kovojančių, aprūpinimui jų kuom
reikia dabar reikia dar daugiau au-
kų, kadangi kovojančių skaitlius
dabar be abejonės sumažės. De-
kime todėl aukas. Kam brangi
Lietuva, kam brangi mūsų tautė,
jos labui aukas ne vienas ir
savo persitikinimus, kad svarbes-
ji mieris, laisvė visai tautai iško-
vi. Kvieskime visus i darbą, i ko-
vą, kas lietuvis, tegul dabar už-
miršta visus asabiškumus. Tautos
laime jų svarbesnė už reikalus
ypatų. Mes ne busime vieni: jei-
gu maskoliai ir nusiramintų, len-
kai, latviai, kaukazičiai nenusira-
mys, kol ne gaus to, ką gavo final,
kol ne savo krašto ne išvys teip
blogo padariusius maskolius caro
tarnus! Reikia tik mums geriau
su kiais prisipaustais susizinti,
susiprasti.

Is Elizabeth, N. J.

8 d. spalio Šv. Kazimiero Dr-te,
bažnytinį salę, laike mitingą.
Atidarydams mitingą, p. Salyklys,
draugystės prezidentas, prašė susi-
rinkusių užsilaikyti ramiai ir gerai
klausti, kadangi bus pakeltas
svarbus įnešimas. Paskui aiški-
no, kaip lietuviški tautiški ir dar-
bininkiški laikraščiai ragina dėti
aukas mūsų broliams tėvynėj,
Amerikos lietuvių deda aukas
kankintiniams, revoliucionieriams,
arba norintiems mokytiesi angli-
tesnių mokslų lietuviams. Iš čia,
iš Elizabeth, iki šiol nė jokio au-
ko ne buvo, kadangi, turbūt, dau-
gumas čia gyvenančių lietuvių neži-
no, kas yra tie kankintiniai, re-
voliucionieriai, nežino, kas yra tie
moksleiviai. P. S. aiskino, kas
yra mūsų kankintiniai, kas yra
moksleiviai, i kurių mūsų tauta
galės ateityi turėti ne mažą naudą;
tie moksleiviai, tai parama, vilts
Lietuvos. Jeigu mes savo cen-
tais padėsimė jiems baigti mokslą,
jei savo darbais tautai šimterio-
pai atlygis.

Susirinkę aiškinius suprato
i nutarė iš draugystės kasos, nuo
8 d. spalio šį metų, iki 8 d. spa-
lio 1906 m., mokėti po \$1.50 kas
mėnesis mūsų besimokinančiais
augštesnių mokslų jaunuomenėi.
Rodosi viršininkams ir kitų drau-
gystių priderėtų ant susirinkimų
kankinti sanarius aukauti po kiek
nors ant labo mūsų brolių, ant la-
bo mūsų nuvargintų, prispaustos
tautos.

Pingus už pirmą mėnesį, išvijo
\$1.50, siunčiamą i „Lietuvos“ re-
dakciją ir prabom juos priduoti
Aušros Dr-tės kasierui. (Pinigai
bus nusiję, kad aukaujant geriausi
auksiniai padarytų, jeigu siųstų tie-
sig Aušros Dr-tės kasierui, ku-
riuom yra Dr. Šliupas, 328 Fede-
ral st., Philadelphia, Pa., tokiu
budu užsiėdėdys dvigubą siuntinė-
jimo kaštai; pagarsinimą apie
paaukavimą galima siųsti laikra-
ščiams.

Draugystės kasos globėjas.

Is Wilmington, Pa.
28 d. spalio tulas lietuvių skait-
lius susirinko siunčiamą Valat-
kevičią apvaikščioti jo varduves,
kurias apvaikščiotiome gražiai, be
vaids, kurie pas mus beveik su vi-
so išnyko. Žinoma ir čia yra vi-
sokių žmonių, yra ir toki, kurie
ypač prie darbo dirbtuvėse su-
nuodegūja bosams, kad gauti ge-
resnį darbą.

Suėję pas paminėtą draugą, ka-
lėjomės apie dabartinį padėjimą
mūsų tėvynėj. Ant užmanymo K.

Kiršeno mes nutarėme pažymėti
geru darbu apvaikščiojamas var-
duves, iš kokio ir mūsų tėvynėi bu-
do maža nauda. Sudėjome iš viso
6 dol. 55c. ant revoliucijos, taigi
ant išliuosavimo iš po svetimo
jungo mūsų tėvynės (vardais au-
kautojų ir jų aukos pagarsintos ki-
toj vietoj. Rd.). Pinigus siun-
čiame i „Lietuvos“ redakciją ir
prašom persiųsti juos, kur reikia.
Z.

Is East Cambridge, Mas.

Čia lietuvių galima skaityti apie
kelis šitus, visi be ryšio gyvena;
iškiriant kelių prigulintį prie
Lietuvos Sunų draugystės Cam-
bridge Port, prie lenkų Kosciūš-
kos Dr-tės ir prie arių draugystių.
Yra čia trys lietuviškos grocėnės.
Ateina ir laikraščiai, bet visų ne-
matyti. Už tai čianysčiai lie-
tuvių atsižymi girtuokliavimais,
kuom patį sau kenkia ir ant visų
užtraukia panikinimą svetima-
čių.

Lenkų čia mažai, tik musikiš-
kai padidina lenkų skaitlį, vadina-
mi savę lenkais. Lenkų nors ma-
žai yra, bet buklėsi ant lietuvių.
Užsimanė jie pastatyti lenkišką
bažnyčią už lietuvių pinigų. Lie-
tuvių ketina prisidėti prie tų
lenkų ir pastatyti jiems bažnyčią.
Gailisi tam vargšų!

Mat lietuvių svetimačių už no-
vis vadžioja. Ar East Cambridge
lietuvių negali darbuotis patį be
lenkų? Ar ne gali pasistatyti lie-
tuvišką bažnyčią, jeigu be jos ne-
gali apsieiti?

Ten buvęs.

Is Cambridge Port, Mas.

Lietuvos Sunų draugystė laike
kvartalinį susirinkimą 27 spalio,
ant kurio buvo svarstyta, kaip ga-
lima užmegsti ryšį su Lietuva ir
su visais darbininkais, sukilusiais
prieš despotišką carą, kad visi
drauge stotume i kovą. Argi mes
negalime eiti iš vien su išbėdėjusi-
mis, nuskurais ir nuvargintais bro-
liais, kurie per kraują įsėko tiesų
ne tik sau, bet ir mums. Mes čia ra-
miai ir laisvai gyvendami, nura-
mė paaukauti po kelis centus.
Pereitame mėdiesy, 25 d. išsien-
tėme 81 dol. ant revoliucijos ir
pašalė. Bet išliuosavimas iš po ca-
ro letenos daug reikalauja aukų.
Šį sykį \$9.10 sumetėme ir išsiun-
tėme Cent. Kom. kasierui Dr. Šliu-
pui.

A. Avizionis.

Is Lowell, Mas.

Darbai eina gerai, lietuvių skai-
to čia apie 400, bet pusė sulenkė-
jusi. Vaukus mokina lenkišką
mokyklą. Patį tėvą lenkiškai
ne moka, tai nori nors vaikus iš-
mokyti, nors čia Amerikoj iš len-
kiškos kalbos nėra naudos. Ant
vestuvių daugosi tuščias puodėnes,
sudzdoms moka po 25 dol., bet ant
tautiškų reikalų ne duoda nė kvor-
terio.

Laikraštį neskaity, todėl nie-
ko nežino apie revoliuciją, kaip
mūsų broliai kovoja už savo ties-
as ir duonos kasnį. Yra čia 4
valgomų daiktų krautuvės ir visi
gyvenimus padaro.

J. Varsockas.

Is Union, City, Con.

29 d. spalio buvo krikštynos
Alianos Švedekietės, ant kurių
susirinko diktas svečių pulkelis.
Vincas Karbauskas užėmė susi-
rinkusius paaukauti revoliucio-
nieriems, kiek kas išgali. Ant to
visi pristoję ir sumetė \$1.75.
(Vardai aukautojų kitoj vietoj.
Rd.). Pinigai pasiusti D. Šliupui
kaipo iždininkui revoliucionierių
kometeto (Dr. Šliupas, kaip pa-
garsinta „Kovo“), atsiskėdė nuo ka-
sierystos. Rd.). Raginam bro-
lius ir seseris rinkti aukas prie
kiekvienos progos.

V. Šv.

Is Baltimore, Md.

Šito što politikieriai rengia
naujas tiesas, kurios skaudžiai ga-
liaus tiesai ypą neapšviestus, ne-
mokančius angliškai ateivius. Per-
rinkimus, koki atsisbus 7 d. lapkri-
čio, čia bus prileisti tie balsavi-
mo tie, kurie galės perskaityti
ir išskirti prasme Amerikos kon-
stitucijos, kas to negalės, nors bu-
ty pilnu užėso, ne bus prie balsa-
vimo prileistas.

Ruskin.

St. Charles, Ill.

Ant vardų Simano Kelles (ar
ne Kieleš? Rd.), susirinko keletas
svečių ir ant užmanymo Simano
Kelles sumetė, po kiek galėjo, ant
revoliucijos Lietuvioj. Iš viso su-
dėjo \$4.20 (aukautojų vardai ir jų
aukos pagarsintos kitoj vietoj.
Rd.). Pinigus nusuntėme Dr.
Šliupui, Cent. Rev. Komiteto ka-
sierui.

S. K.

Is Lee, Pa.

Lietuvių yra čia diktas burelis.
Apie tautos rekalus mažai supran-
ta, užtai moka girtuokliauti ir ter-
p savę valdyti. Darbai eina ge-
rai, uždabiai ne vienodi. Skai-
tanti laikraščius čia mažai.

Daug yra carbernių, garbinančių
carą ir jo valdžią.

Zinantis.

Isz visur.

Ant susirinkimo darbininkų
delegatų Peterburge nutarė tuom
tarpu užbaigti štraikus, bet juos
atnaujinti, jeigu valdžios neišpi-
dytų, ką prižada. Nutarė teigpi,
kad tik tie laikraščiai gali išleiti,
kurie nepaisys ant cenzūros. Tar-
naujanti ant geležinkelio nutarė
toliau štraikuoti, kad caras negal-
ėtų sijsti kariūnės i Finlandiją.
Darbininkai sako: caras pripa-
žsta liuosybę susirinkimui, bet susi-
rinkusius apsaucia kariūnės; pripa-
žsta laisvę žodžio, bet cen-
zurą palaiko; pripažsta mokslo
laisvę, bet universitetus užima ka-
riūnės; pripažsta nepaliečiamy-
bę ypato, bet kalėjimui pilni ypa-
ty; davė duoda, bet Trepoz pasi-
lieka; duoda konstituciją, bet au-
tokratiją pasilieka; viskas, ką davė,
yra niekas.

Maskoliskas randas bijosi su-
grįžimo iš Azijos sumuštos armijos,
stengiasi prikalbėti

